

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Засновано у 2015 році

Рівне – 2016

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габлітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкорвайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелєх Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелєх Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федаєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Ящук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ.

Сойчук Р.Л., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Коляда Н. М.** – доктор педагогічних наук, професор; завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №10 від 27 жовтня 2016 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

ЗМІСТ

Федяєва В. Л. «Вітчизна – святиня серця і думки...»	7
Павелків Р. В. Особливості розвитку емпатії як соціально-психологічного явища та компонента моральної сфери особистості.....	16
Пустовіт Г. П., Климчук В. В. Упровадження ІКТ у методику навчання та управління діяльністю позашкільних навчальних закладів	27
Петренко О. Б. Використання ІТ у виховному процесі: можливості, переваги, ризики, перспективи.....	40
Потапчук Т. В. Особливості залучення мультимедіа до процесу музичного виховання в сучасній педагогічній практиці.....	47
Budz I. F. National organizations and innovative projects in the content formation of gifted education in Great Britain.....	56
Бєлан Г. В. Національна ідея у науковій спадщині культурно-освітніх діячів 1917-1920-тих рр. як основа патріотичного виховання дітей та молоді в Україні.....	63
Бісовецька Л. А., Верхова І. П. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі класного керівника	73
Боровець О. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки	82
Бричок Б. П. Педагогічні проблеми школи інформаційного суспільства: загрози і ризики	89
Бричок С. Б. Особливості застосування і поєднання ІКТ та проектної технології у підготовці вчителя початкових класів	96
Васильюк В. М., Ярмошук О. О., Давидюк І. В. Фізкультурна грамотність в аперцепції суспільної активності індивіда	106
Власюк Г. І., Кіндрат В. К. Спортивно-просвітницька організація «Пласт» у системі патріотичного виховання молоді	116
Ганжа М. В. Функції дизайну в педагогічній теорії та виховній практиці зарубіжних країн.....	124
Генсіцька-Антонюк Н. О. Процес розв'язування текстових математичних задач як засіб розумового виховання учнів.....	135
Гринькова Н. М. Роль інформаційних технологій у моральному вихованні молодших школярів в умовах позашкільного навчального закладу.....	142
Гудовсек О. А. Професійна підготовка майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку	150

Колупасєва Т. Є. Впровадження інформаційних технологій навчання в умовах проектування інноваційного освітнього середовища вищого навчального закладу	157
Кособуцька Г. П. Роль інформаційних технологій в реалізації концепції духовного розвитку особистості учня	168
Кулакова Л. М. Вплив сучасного інформаційно-комунікаційного простору на формування позитивних моральних якостей особистості молодшого школяра	175
Малиношевський Р. В. Соціально-педагогічні проблеми дослідження ризикованої поведінки старшокласників у сфері Інтернет-спілкування	183
Павелків К. М. Можливості Інтернету в організації взаємодії сім'ї і школи	192
Павелків О. М. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в організаційній та виховній роботі класного керівника загальноосвітнього навчального закладу	200
Петренко С. В. Використання хмарних сервісів G SUITE (GOOGLE APPS) у навчально-виховному процесі	211
Сойчук Р. Л. Інформаційно-комунікаційні технології у виховному процесі та сучасне підростаюче покоління: погляд на проблему	220
Сорочинська Т. А. Застосування інформаційних інновацій у педагогічній діяльності вчителя	230
Стельмашук Ж. Г., Грицюк Н. Й. Використання інформаційних технологій у національно-патріотичному вихованні учнів	239
Сяська І. О. Детермінанти розвитку екологічної самосвідомості студентської молоді у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів	250
Сяська Н. А. Використання методів математичної статистики у фізичному вихованні і спорті засобами новітніх інформаційних технологій	257
Тихенко Л. В. Сучасні підходи до використання інформаційно-комунікаційних технологій у позашкільній освіті	264
Ткачук Н. М. Організація керованої самостійної роботи керівників ЗНЗ в міжкурсовий період	271
Трохимчук І. М. Організація еколого-натуралістичної роботи за міжнародним практичним науково-освітнім проектом GLOBE	281
Ціпан Т. С., Боровець В. І. Використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі школи	290
Шкуренко О. В. Виховання інформаційної культури в майбутніх учителів початкової школи засобами хмарних технологій	299

Доробки молодих науковців

Баліка Л. М. Шкільна бібліотека та інформаційно-комунікаційні технології	305
Гусаковська Т.М. Підготовка майбутніх фахівців із біології у вищому навчальному закладі	312
Дембровська Г. М. Виховний потенціал діяльності тренера-викладача у позашкільних навчальних закладах спортивного профілю	318
Демянюк І. В. Підготовка магістра початкової освіти очима студентів.....	328
Осипчук О. П. Формування морального виховання молодших школярів у педагогічному процесі школи	335
Таргоній І. В. Використання мультимедійних технологій у системі мистецької освіти.....	342
Федорук О. М. Використання інформаційних технологій в освітній сфері ВНЗ: прикладні аспекти	350
Шидловський А. І. Роль комп'ютерно орієнтованого середовища у становленні професійної компетентності майбутніх вчителів фізико-технологічного профілю.....	356
Відомості про авторів.....	364

of educator work with the junior pupils in the conditions of out-of-school educational establishment is lighted.

Key words: Information Technology educational, multimedia presentations, Web quests, browsers, services, websites, forums, Skype, moral education, junior pupils, school educational institutions.

Стаття надійшла до редакції 18.10.2016

О. А. Гудовсек

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. У статті висвітлено особливості професійної підготовки педагогів позашкільної освіти. Визначено та охарактеризовано основні положення і вимоги до випускників вищих навчальних закладів – майбутніх педагогів позашкільних закладів. Розкрито недоліки підготовки майбутніх педагогів до роботи в закладах позашкільної освіти. Доведено, що особливо гостро стоїть проблема підготовки педагогів позашкільної освіти для роботи з дітьми молодшого шкільного віку. Визначено основні напрями реалізації позашкільної освіти.

Ключові слова: позашкільна освіта, педагог позашкільної освіти, молодший шкільний вік, форми, методи роботи в позашкільних закладах.

Постановка проблеми. У сучасних умовах реформування та модернізації освітньої галузі провідне місце відводиться позашкільним закладам, які покликані забезпечити потреби дітей молодшого шкільного віку у творчій самореалізації, естетичному, духовному розвитку, в організації змістового дозвілля відповідно до їх здібностей та обдарувань. Вони організують навчально-виховну діяльність дітей у вільний від навчання час.

Позашкільні навчальні заклади – це загальнодоступні навчально-виховні заклади, які надають дітям і молоді знання, формують вміння та навички за інтересами, забезпечують потреби особистості у творчій самореалізації тощо [1]. Це державні, громадські об'єднання і структурно-методичні установи з позашкільної роботи для дітей та учнівської молоді. Вони здійснюють навчально-виховну діяльність у різновікових і різностатевих групах, використовуючи за цих умов різноманітні форми та методи колективної, індивідуальної, групової роботи; реалізують зміст позашкільної освіти та виховання впровадженням гнучких програм і навчальних планів [2]. Саме це і відрізняє ці типи закладів від інших виховних структур.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. В останні роки проблемі освіти та вихованню дітей у позашкільних навчальних закладах, а також

діяльності цих закладів присвячено низку досліджень. Так, В Берека охарактеризував соціально-педагогічні основи розвитку позашкільної освіти в Україні та роль позашкільних закладів у формуванні творчої особистості; О. Верещак обґрунтувала основні принципи позашкільної освіти; Г. Пустовіт проаналізував методологічні основи побудови змісту позашкільної освіти і виховання; Т. Сущенко розглянула виховання пізнавальних інтересів у дітей та підлітків у позашкільній роботі. Активно висвітлюються ці питання у працях О. Биковської, Л. Бондар, В. Вербицького, Н. Ганнусенко, Л. Тихенко, Т. Цвірової та інших. Однак ще не розглянуті питання професійної підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку. Тому саме цей аспект і є **метою** нашого дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Позашкільна освіта – сукупність знань, умінь та навичок, що отримують вихованці, учні і слухачі в позашкільних навчальних закладах у час, вільний від навчання в загальноосвітніх та інших навчальних закладах [1]. Сучасні позашкільні навчальні заклади створюють особливі умови для розвитку повноцінної творчої особистості. Вони надають знання, формують вміння і навички з різних напрямів позашкільної освіти, розвивають інтелектуальні і творчі здібності, фізичні, моральні якості відповідно до задатків та запитів кожної особистості [там само].

Позашкільні навчальні заклади можуть бути комплексними та профільними.

Комплексні позашкільні навчальні заклади організують роботу з вихованцями, учнями і слухачами за різними напрямками позашкільної освіти (художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним, фізкультурно-спортивним або спортивним, військово-патріотичним, бібліотечно-бібліографічним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим, гуманітарним). До комплексних позашкільних навчальних закладів належать палаци, будинки дітей та юнацтва, центри дитячої та юнацької творчості.

Профільні позашкільні навчальні заклади організують роботу за певним напрямом позашкільної діяльності. До профільних позашкільних навчальних закладів належать центри, клуби туристсько-краєзнавчої, науково-технічної, еколого-натуралістичної, спортивно-оздоровчої, художньо-естетичної творчості, військово-патріотичного спрямування, станції юних туристів, натуралістів, техніків, школи мистецтв, початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади, дитячо-юнацькі спортивні школи, оздоровчі заклади, туристські бази [1]

Нині в Україні діє понад 1220 позашкільних навчальних закладів системи Міністерства освіти і науки України, які відвідує понад 1200 тисяч дітей та учнівської молоді [3]. Функціонують близько 79 тис. гуртків, дитячих колективів, творчих об'єднань, а також понад 1400 шкіл естетичного виховання (школи мистецтв) [4]. Необхідно відмітити, що за останні п'ять років кількість позашкільних навчальних закладів

Міністерства освіти і науки України скоротилася приблизно на 8%. Із 2013 по 2015 рр., у зв'язку з військовою агресією та економічною кризою, в країні було закрито 250 позашкільних закладів [3]. Це вимагає від уряду перегляду системи позашкільної освіти та удосконалення професійної підготовки педагогічних кадрів для зазначеної галузі.

Педагогічним працівником позашкільного навчального закладу повинна бути людина з високими моральними якостями, яка має вищу педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки в позашкільних навчальних закладах. Це може бути також народний умілець із високими моральними якостями за умови забезпечення належної результативності навчально-виховного процесу [1].

Готуючи майбутнього педагога до роботи у закладах позашкільної освіти, за основу мають братися, на думку В. Кузя [5], такі вихідні положення: виховувати школяра потрібно як творчу особистість, тому сам педагог має бути творчою особистістю; кожен учитель – це педагог-дослідник, він повинен отримати належну креативну, дослідницьку підготовку; педагог має бути оратором, тому повинен пройти гарний ораторський вишкіл; кожен педагог повинен володіти найновішими виховними, інформаційними технологіями, тому повинен вивчати ці технології та методику їх впровадження в практику; учитель має бути гідним громадянином, патріотом своєї держави, тому виховання повинно носити національний характер, будуватися на основі народознавчих традицій [там само]. Крім того, майбутньому педагогу позашкільної освіти, який буде працювати з дітьми молодшого шкільного віку, необхідно враховувати їх вікові та індивідуальні особливості.

Аналізуючи підготовку майбутніх педагогів у вищих навчальних закладах вчені визначають низку важливих вимог до випускників цих вузів, зокрема: висока громадська активність; соціальна відповідальність; любов до дітей; інтелігентність; висока духовна культура; педагогічна майстерність; педагогічний такт; організаторські вміння; професіоналізм; сучасне науково-педагогічне та творче мислення; здатність приймати новаторські рішення; готовність до самоосвіти; фізичне психічне здоров'я; професійна придатність до педагогічної діяльності [6].

Однак аналіз навчальних планів, структури та змісту загальнопедагогічної, теоретико-методичної підготовки студентів свідчить, що система підготовки педагогічних працівників у вищих навчальних закладах України не передбачає спеціальної професійної підготовки майбутніх педагогів до роботи в позашкільних освітніх закладах, як, наприклад, вчителів початкової освіти для загальноосвітніх шкіл, методистів виховної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах, учителів-предметників.

Тому педагогічним університетам важливо здійснювати нові підходи до формування молодого спеціаліста, враховуючи постійні зміни системи позашкільної освіти. Адже, закінчивши вищий навчальний заклад,

молоді педагоги, ідучи працювати до позашкільних закладів, стикаються з різноманітними проблемами, пов'язаними з відсутністю професійних знань і вмінь.

Особливо гостро ця проблема стоїть у підготовці таких педагогів для роботи з дітьми молодшого шкільного віку.

Молодший шкільний вік – це сенситивний період для розвитку спеціальних здібностей дітей. Це вік, коли практично всіх дітей можна навчити творчо мислити. Дітям цього періоду притаманні конкретність і образність мислення, емоційність, швидка зміна настрою. Недостатність життєвого досвіду й знань компенсується фантазією. Образність мислення, відсутність стереотипу, емоційність, естетичне ставлення до дійсності, що їх оточує, - ці якості притаманні всім молодшим школярам і свідчать про широкий рівень творчих здібностей дітей цього вікового періоду [7].

Саме у дітей молодшого шкільного віку починають виявлятися і спеціальні творчі здібності до музичного, образотворчого мистецтва, літератури, хореографічної та театральної діяльності.

Як показує дослідження, відвідувати позашкільні навчальні заклади дітей спонукає в основному бажання до спілкування з однолітками, залучення до творчої активної діяльності, інтелектуальний розвиток, розвиток фізичних здібностей тощо.

Таким чином, позашкільна освіта зумовлена емоційною привабливістю для молодших школярів. Вона побудована на принципах: добровільності та доступності, що передбачають право вибору та здобуття якісної позашкільної освіти; варіативності, що забезпечує оптимальні умови вибору напрямів, часу, змісту, форм організації позашкільної освіти та методів її здійснення; регіональності, що розкриває закономірності й специфіку компонування елементів і конструювання змісту позашкільної освіти на місцевому, регіональному і глобальному рівнях; міждисциплінарності й інтеграції, що забезпечують тісний зв'язок принципів цілісності, неперервності і наступності у побудові змісту позашкільної освіти [8, с. 15].

Доктор педагогічних наук, професор, провідний дослідник позашкільної освіти Г. Пустовіт визначив одинадцять основних напрямів у реалізації позашкільної освіти: науково-технічний; дослідно-експериментальний; соціокультурний; еколого-природничий; туристично-краснавчий; військово-патріотичний; художньо-естетичний; фізкультурно-оздоровчий; дозвілєво-розважальний; реабілітаційно-відновлювальний; додаткової освіти [8]. Існує тенденція до створення великих позашкільних навчальних закладів, центрів позашкільного виховання, збільшується кількість клубів різних напрямів діяльності, в яких діти молодшого шкільного віку розвивають творчі здібності, отримують відповідну підготовку, загартовуються фізично, проводять дозвілля. Але, який би напрям не мала позашкільна освіта, головна увага має спрямовуватися на особистість дитини, на розвиток її самостійності, самодисципліни, самоконтролю, на здатність до рефлексії.

На сучасному етапі реформування освіти змінюється і методика позашкільної виховної роботи. Набувають поширення ІТ технології, методи наочних ілюстрацій і демонстрацій, системи гіпермедіа, електронні підручники та посібники. Відбуваються зміни у формах організації навчально-виховної діяльності позашкільних закладів. Виникають нові інноваційні форми роботи: сесії дитячого парламенту, прес-конференції, репортажі, телемости, он-лайн майстер-класи, шоу-програми, тренінги, дитячі телеканали тощо.

Однак у професійній підготовці майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку до цього часу зберігається невідповідність між теорією і практикою. Багатьом випускникам педагогічних вузів притаманна обмеженість вибору методів, засобів та форм виховного впливу. Вони підготовлені в галузі спеціальних дисциплін і методик їх викладання, але необхідно вдосконалювати форми та методи виховної роботи у позашкільних закладах. Педагогам вищих навчальних закладів потрібно більше уваги звертати на нові технології виховної діяльності та можливості їх впровадження у практику закладів позашкільної освіти.

Необхідно зазначити, що до роботи з дітьми молодшого шкільного віку у позашкільних навчальних закладах майбутніх педагогів слід готувати під час викладання всіх дисциплін психолого-педагогічного спрямування. Програми з кожного курсу у вищому навчальному закладі мають включати теми про специфіку роботи у позашкільних навчальних установах. Особливу увагу необхідно звертати на методичну, педагогічну, психологічну та практичну підготовку майбутніх фахівців позашкільної освіти з дітьми молодшого шкільного віку.

Майбутній педагог має чітко усвідомити принципи, форми, методи роботи у закладах позашкільної освіти, розуміти важливу роль учителя-наставника в цих закладах, який здійснює психолого-педагогічну корекцію індивідуального розвитку і стимулює саморозвиток дітей; здійснює педагогічну допомогу, соціально-педагогічний захист молодших школярів. Педагог майбутнього у закладах позашкільної освіти і виховання має бути творчою особистістю, педагогом-дослідником, експериментатором, що розробляє і впроваджує нові, прогресивні інноваційні технології та власні дидактичні, виховні розробки. Тобто на педагогічну арену має вийти такий вчитель, якого потребують позашкільні заклади, учитель – творча особистість, що вірить в обдарування кожної без винятку дитини молодшого шкільного віку.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, на сучасному етапі завдання вищих навчальних закладів – готувати універсального педагога для роботи з дітьми молодшого шкільного віку як в школах, так і в закладах позашкільної освіти, оскільки навчальними планами не передбачено спеціальну підготовку педагогів для цих закладів. А для цього необхідно вдосконалювати теоретико-методичну, практичну підготовку студентів, що спрямована на: досягнення належного рівня професійної підготовки майбутніх педагогів для роботи з дітьми

молодшого шкільного віку; сприяти саморозвитку студентів, подоланню обмежень щодо професійного зростання, оволодінню більш ефективними методами, прийомами, інноваційними технологіями в педагогічній діяльності. Саме такі умови будуть сприяти цілісній системі професійної підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22 червня 2000 р. // Урядовий кур'єр. – 2000. – 9 серпня. – С. 1–8
2. Концепція позашкільної освіти і виховання від 25 грудня 1996 // Освіта. – 1997. – 26 лютого – 5 березня.
3. Освіта в Україні (дошкільна, загальна середня, позашкільна, професійно-технічна). Інформаційно-статистичні матеріали за результатами роботи 2015/2016н.р. – Київ, 2016. – 74с.
4. Гудовсек О. А. Становлення і розвиток естетичного виховання учнів у позашкільних закладах України (1954–1991 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Гудовсек Оксана Анатоліївна ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2011. – 254 с.
5. Кузь В. Підготовка вчителя до виховної роботи в освітніх закладах різного типу / В. Кузь // Шлях освіти. – 2005. – № 1. – С. 29–33.
6. Сисоєва С. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учні. – К. : Поліграф книга, 1996. – 406 с.
7. Павелків Р. В. Вікова психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 468 с.
8. Пустовіт Г. Позашкільна освіта: сутність, мета, перспективи / Г. Пустовіт // Рідна школа. – 2003. – № 2. – С. 14–18.

REFERENCES TRASLATED AND TRANSLITERATED

1. Zakon Ukrainy "Pro pozashkilnu osvitu" vid 22 chervnia 2000 r. [The law of Ukraine "On school education" dated 22 June 2000] // Uriadovyi kurier. – 2000. – 9 serpnia. – S. 1 – 8. (in Ukrainian)
2. Kontseptsiia pozashkilnoi osvity i vykhovannia vid 25 hrudnia 1996 [The concept of adult education and of education dated 25 December 1996] // Osvita. – 1997 – 26 liutoho – 5 bereznia. (in Ukrainian)
3. Osvita v Ukraini (doshkilna, zahalna serednia, pozashkilna, profesiino-tekhnichna) [Ukraine (preschool, general secondary, extra-curricular, vocational)] / Informatsiino-statystychni materialy za rezultatamy roboty 2015/2016. – Kyiv, 2016. – 74 s. (in Ukrainian)
4. Hudovsek O. A. Stanovlennia i rozvytok estetychnoho vykhovannia uchniv u pozashkilnykh zakladakh Ukrainy (1954 - 1991 rr.) [The formation and development of aesthetic education of students in out-of-school institutions of Ukraine (1954 - 1991)] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.01 / Hudovsek Oksana Anatoliivna ; Rivnen. derzh. humanit. un-t. – Rivne, 2011. – 254 s. (in Ukrainian)
5. Kuz V. Pidhotovka vchytelia do vykhovnoi roboty v osvitnikh zakladakh riznogo typu [Teacher training for educational work in educational

establishments of different type] // V.Kuz // Shliakh osvity. – 2005. – №1. – S. 29 – 33. (in Ukrainian)

6. Sysoieva S. Pidhotovka vchytelia do formuvannia tvorchoi osobystosti uchniv [Teacher's preparation to the formation of the creative personality of the students] – K.: Polihraf knyha, 1996. – 406 s. (in Ukrainian)
7. Pavelkiv R. V. Vikova psykholohiia [Developmental psychology]: pidruch. dlia stud. vyshch. navch. zakl. / R. V. Pavelkiv. – K. : Kondor, 2011. – 468 s. (in Ukrainian)
8. Pustovit H. Pozashkilna osvita: sutnist, meta, perspektyvy [Extracurricular education: nature, purpose, perspective] / Pustovit H.// Ridna shkola. – 2003. – №2. – S. 14 – 18. (in Ukrainian)

Аннотация. В статье освещены особенности профессиональной подготовки педагогов дополнительного образования. Определены и охарактеризованы основные положения и требования к выпускникам высших учебных заведений – будущим педагогам внешкольных учреждений. Раскрыты недостатки подготовки будущих педагогов к работе в учреждениях дополнительного образования. Доказано, что особенно остро стоит проблема подготовки педагогов дополнительного образования для работы с детьми младшего школьного возраста. Определены основные направления реализации внешкольного образования.

Ключевые слова: внешкольное образование, педагог дополнительного образования, младший школьный возраст, формы, методы работы во внешкольных учреждениях.

Summary. In the article the peculiarities of professional training of teachers of extracurricular education are lighted. The main provisions and requirements to the graduates – future teachers of extracurricular institutions are identified and described. Lacks of training of future teachers to work in institutions of adult education are characterized. It is proved that the particularly acute is the problem of training teachers of extracurricular education to work with children of primary school age. The basic directions of implementation of extracurricular education are defined.

It is concluded that it is necessary to improve theoretical and methodical, practical training of students aimed at achieving a proper level of professional training of future teachers to work with children of primary school age; promote self-development of students, to overcome the restrictions of professional growth, mastering more effective methods, techniques, innovative technology in teaching. Such conditions will contribute to a holistic system of professional training of future teachers of non-formal education to work with children of primary school age.

Key words. School education, supplementary education teacher, primary school age, forms, methods of work in extracurricular institutions.

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 4

Упорядники:

проф. **Петренко О.Б.**, доц. **Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 27.10.2016 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №197/1. Наклад 300

Віддруковано засобами різнографічного друку
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12; тел.: 0-362-26-48-83

I – 66

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016